

Z ČESKÝCH VLASTÍ.

Povodně v Čechách. Minule již učinili jsme zmluku o živelných pohromách, jimiž některé kraje české postřeheny byly a doplňujeme ji následovnými zprávami pozdějšími: Z Jemrova se píše: Ve středu dne 19. května snesla se o půl 5. hodině odpolední bouře a prudkým lijavcem nad naším městem. Pojednou se velmi silně zablesklo a ohromná rána blesku následovala. Teprve po bouři dověděli jsme se, že blesk šel po veliké lipě u bývalé strážnice v korunných hradech, pak u dveří strážnice silnou zeď provrtal a do světnice cestětem obydlené vrazil a oknem u kolébky, na níž zletě dítě leželo, ven vyjel. Dítě naštěstí jen spoustou malty se stropu sražené bylo zasypáno; také ostatních 5 osob, jež ve světnici byly, vyvázly pouhým leknutím. — Z MILEVSKA oznamováno dne 20. května: Včera po odpoledním dešti strhla se nad zdejší městem o 6 1/2 hodině průtrž mračen, jež za silného hřmění proudy vod na kraj chrčila. Potoky městem tekoucí rozvodněné lece se podobaly. Voda dosáhla výše 1 1/2 metru. Břehy a mosty strhány. Domy níže položené na 1 metr byly vytopeny, dobytek musel býti ze stájů vyveden, neboť hrozilo mu utonutím. Na polích jsou způsobeny veliké škody, pracně zaseté osení a zasazené země s prstí jsou odnešeny a prst hluboko je vyvrána. — Z KRÁLOVÉ DVORA oznamováno městskou radou dne 24. května: Následkem včerejší průtrže mračen rozvodněné Labe a horská, divoká bystřina Kratzbach způsobily v katastru města Dvůr Králové obrovských škod, zaplavivše pole a luka, tak že úroda úplně jest zničena, místy až na kolik let. Několik mostů pobořeno, silnice a cesty protrhány, domy zaplaveny a poškozeny. Velká škoda na obecních lesích a městském vodovodu. Od soboty večer prší až do dnes neustále. Škodu v obvodu města páčíme prozatím přes dvě stě tisíc zlatých. Rychlá a vydatná pomoc státní i zemská je nezbytně nutná. — Z PECKY o řádění povodně v okolí tamním píše se následovně: V neděli v poledne, 23. května, přihnál se od východu černý mrak, který se záhy rozestřel nad městem a okolím. Hukot, z něho vycházející, věští veliké nebezpečí. Záhy snesly se proudy vod s kroupami k zemi, každodenními takřka lijáky mokrem přesyčené. Země nebyla s to pojmáti spousty vod, které se s oblak lily. Proudův srážely se v bystřiny, tyto ve dravé potoky, které spojivše se v jeden hučící proud udělaly hrozné škody. O 1/2 hod. byli jsme postrašení poplašnými signály. Měli jsme za to, že snad blesk zapálil, nevzpomenuvše v tom okamžiku, že by voda stala se nebezpečnou. Běželi jsme na dolní část městečka, kudy nepatrný náš potok teče a hrůzou jsme byli omámeni. Dravý proud řeky valil se přes zahrady, silnici, stavení, louky a pole, stíkáje u stromů do značné výše a beroucí sebou vše, co urvatí se dalo. Křik a nářek ozýval se se všech stran. Hasičskému sboru a mnohým jednotlivcům podařilo se šťastně mnoho osob z ječivého proudu nebo z ohrožených stavení vytáhnouti. Než přece dravému proudu padly tři životy lidské za oběť. Jeden muž, chytaje kus dřeva, proudem tekoucího, zasažen byl mocnou vlnou, uchvácen proudem a již nebyl k spatření. Mladá žena jedna vyšla, ničeho netušíc ještě o povodni, před stavení, zasažena byla prvním návalem vln a odnešena pryč; pomoc hasičů, která právě přikvapila, byla již marnou, po ženě té nebylo již nikde památky. Pomohli s nasazením

vlastních životů ostatním obyvatelům domků. Třetí oběť děsné katastrofy je holka 4—6letá, dosud však neznáma, odkud a žl. O dvou hodinách opadla voda tak dalece, že omezena byla na řečiště. Tu teprve bylo viděti řádně hrozné ony spousty, které voda nadělala. Prudkým tokem svým smetla tři stavení, jedno učinila neobyčejným vůbec a do lesa vnikla voda okny a dveřmi, znečištěví značně celá stavení a přinesla do nich nánosu na půl metru zvýši. Všecky mosty, krom jednoho, byly strhány, lávky, haldy dříví, otypek smrčí, slámy, sena atd. dravým proudem odneseny. Silnice jest na mnohých místech prorvána, spojení vozem z městečka na tři strany úplně je přerušeno. Největší škodu utrpěl mlýnský Čechovský, ze kterého v půl hodině byl zebrák. Hráz u rybníka vysoko přetékala voda a drala se do světnic, mlýnice, tezární, chlévů atd. Sotva že zachránil se holým životem. Škody na polích jsou velké. Většina polí zhavena je ornice, žito sotva vymetale zplelámáno a rozbito, břehy sesypány, louky vysokou zaneseny. Na nějakou sklizeň není možno počítati. Pohromou touto těžce je obyvatelstvo zdejší navštíveno. Úroda po několik již roků špatná, slibovala býti letos dobrou; krutou touto ranou však opět zničena.

Vylovená mrtvola. Z bytu matky své na Rybníčku odešla ve čtvrtek večer 20. května 17letá švadlena Viktorie Grulichová a více se nevrátila. Poněvadž dívka před odchodem byla velmi rozčilená následkem nezávěsného propuštění z práce, vzniklo ihned podezření, že dívka si zoufala. Druhého dne časně z rána nalezeny byly na schůdkách, vedoucích z ostrova Kamy k Vltavě, různé části ženského oděvu a zejména také pracovní knížka Viktorie-Grulichovy. Nález tento nasvědčoval tomu, že dívka vyhledala si ve Vltavě dobrovolnou smrt. Domněnka tato odpoledne byla potvrzena. Na Maninách u Holešovic vyplula na povrch Vltavy mrtvola utonulé dívky, v níž poznána — zmizelá Viktorie Grulichova. Vypravuje se, že zoufalá dívka stížena byla před nedávnem chorobou zraku a z té příčiny, že z práce byla propuštěna. Nezávěsné bezzaměstnání dohnalo dívku k sebevraždě.

Zástup dělníků obětí podvodníka. Onedlou provedl kterýs výtečník v Paříži nikoli originální avšak přece povedený podvod. Najal armádu dělníků k provedení nějaké namáhavé práce a když byli dělníci v nejlepší, tu zjistilo se, že domnělý zámožný podnikatel byl pouhým podvodníkem, prostým darebom. A na puntík podobný podvod provedl dne 21. května v Praze 23letý pekařský pomocník Václ. Havlíček. Totožnost jeho ovšem teprve později byla zjištěna. Časně z rána přišel na výstaviště v Král. Oboje zástup dělníků. Ubírali se chvíli křížem krážem až konečně na jednom místě zastavili. A za okamžik pustili se s největší chutí do zhizování dlouhé a značně široké jámy. Hlídacům výstavních budov bylo nápadno, že jim o hromadné návštěvě dělníků nebyla podána zpráva, leč právě velký ten zástup přesvědčoval je o tom, že povoláním činitelem ku práci té byli zjednáni. Bezmála půl dne dělníci kopali v písčité půdě jámy a pojednou dali se do hlasitého láteření. Ke všem kozlům, kde pak jsou ty roury? Zhizenci výstaviště poptávali se, co vlastně v útrobach země hledají a tu zvěděli, že dělníci zjednáni byli ku vykopávání rour vodovodu. Když pak hledali dělníci nadarmo, tu teprve byly učiněny dotazy na příslušných místech, kde vlastně ono potrubí se nalézá. U zemského

výboru nikdo o vykopání potrubí ničeho nevěděli, a místodržitelství tím méně a když podobná odpověď telefonem došla i z magistrátu a konečně i z policejního ředitelství, tu nebylo více pochybnosti o tom, že dělníci stali se obětí podvodníka. Dle popisu byl výtečník ten ještě téhož dne vypátrán a zatčen. Byl to pekařský pomocník Václav Havlíček. Týž zjednal si as čtyřicet dělníků k tomu cíli, aby na výstavišti vykopali nepotřebné již roury vodovodu. Mimo to sliboval dělníkům, že v případě jich zdatnosti a pilnosti zaopatří jim výhodné zaměstnání při zřizování vodovodu z Karlína do Vysočan. Mnozí dělníci z radosti nad tím, že se jim dostalo na delší dobu jistého zaměstnání, milerádi vyhověli žádosti "podnikatele" Havlíčka a za sprostředkování práce se mu peněžitými dary odvděčili. Jest pochopitelné, jak dělníci na výstavě pátrající, dobrodince svého lehali, když se o tom dověděli, že je hanebně napálil.

Vražděný útok. Píše se z Chrasti u Chrudimi: Strojnický dělník Jonáš potloukal se večer dne 21. května od hospody k hospodě, všude hledě způsobiti různé a hádky. Konečně splyl přišel k 11. hodině do hostince u Kuchyn-

značnou nervositou a od této doby žádně noci starý pensista nenalezl klidného, pokojného odpočinku. Truchlivý tento stav přivedl statečka do zoufalství. Dne 23. května po třetí hodině odpolední mládeňského bytu jeho ozvala se střelná rána. Pensista Mach učinil konec svému trápení i svému životu. Mach byl dobromyslným statečkem a zejména chudě, a kostela sv. Vojtěcha shromážděné, hojně dary na peněžích poskytoval.

Amerika.

Některé vztěhovatelé.
PŘE V. N. L. FR. HERITZ.

I.
S honnými tahy stěhovavých ptáků z jihu na sever, a lekačímí zvonky velocipedistů po všech ulicích a sínicích, s opentlenými "májemí" na vsích a bouřlivě rozkazovanými schůzemi v městech atd. atd., se všemi známkami jara zkrátka objevuje se každoročně jedna určitá pravidelná noticka v časopisech našich, která přes zimu ve sloupcích jejich zřídka kdy se vyskytovala:
"Prahoun ubíralo se dne toho a toho tolik a tolik vystěhovavců do Ameriky."

SEÑOR JOSÉ CONGOSTO.
Španělský konsul señor Congosto, kterýž vyšetřoval smrt Dr. Ruize, amerického občana, ve vězení na Kubě. W. J. Calhoun, zvláštní zástupce vlády americké, vyšetřoval tutéž udalost pro Spoj. Státy.

ky, kdež slušná společnost klidně se bavila. Jonáš dal si nalíti sklenici piva, usadil se a v malé chvíli již jal se přítomné urážeti, ano jim i spřáti. Z počátku si hosté přibýlého nevěšovali, když však si Jonáš již příliš dovoloval, vyvedl jej hostinský pan Karel Chmelíček z místnosti. Za hostinským vyšel ven též pan Josef Chmelíček, nájemce hostince v Bystřici. Jonáš poodešel několik kroků, ale vrátil se opět, přistoupil k Josefu Chmelíčkovi, venku u okna stojícímu a zasadil mu z nenadání kapesním nožem dvě tak mocné rány, že jedna, vniknuvši do útroh, zasáhla žaludek, druhá bokem pronikla v okolí sleziny. Napadený stěží odvrlekl se do světnice zpět a oznámil, co se mu stalo. Přítomní ihned hleděli poskytnouti těžce raněnému první pomoc. Zároveň posláno pro lékaře a pro četníka, aby útočníka dostihl. Tento neutkl, nýbrž procházel se po náměstí. Když jej četník zatýkal, dělal velmi udiveného a zapíral, že se činu dopustil. Ale nalezený krvavý nůž jeho patřně ho z viny usvědčoval. Stav pobodaného prohlášen beznadějným.
Chorobou dohnán k sebevraždě. V domě č. 147 v Jirchářích na hořejším Novém městě pražském bydlil p. Dominik Mach, 78letý pensionovaný kníž. schwarzenberský pokladní rada. Stateček tento před půl rokem stížen byl

Střizlivé řádky, nevěnuje se jim nikde velké pozornosti, skorem ani povšimnutí, jako tak mnohého se nikdo nevěšmá, co by zasloužilo toho více, než mnohé, čím se cpou archy novinářského papíru. A přece — význam té rubriky není jen tak, není tak docela nepatrný. Počítejme ty číslice hlášené takto suše v denních listech. Spočítejme je za rok. Jakou značnou dostaneme cifru těch dobrovolných novodobých emigrantů.
Za jeden jediný rok z Čech a z Uher (ponejvíce jsou jen Slováci mezi nimi). Vypočítejme za deset, dvacet posledních let, které trváme v tak urputném boji o každou půl své půdy české!
A to v novinách oznamování jsou jen vystěhovavci, kteří jdou Prahou. Co jich putuje z vlasti přes Cheb, o těch se nedozvíme vůbec, ti nejsou v denních listech veřejnosti zaznamenáváni. Celý proud z jihozápadních Čech jde přes Plzeň přímo přes hranice. Také Slováci vždy netáhnou Prahou, z velké části na vodu sedají v Rotterdamu nebo v Antverpách a minou Čechy cestou k moři; ti našemu statistickému přehledu, sestavenému z běžných zpráv časopiseckých rovněž ušli. Ostatně stačí přibližně jen spočítati několik větších osad českých v Americe. Chicago obývá dnes více než 70 tisíc Čechů, Cleveland přes 30, to už máme desetinu milionu. Celkem jest amerických Čechů ji-

stě milion celý. (Pozn. red. P. Z. — To jest valně přestřeleno. Všeck českých vystěhovavců v Americe, i s jejich dítkami, z nichž mnohé a mnohé jsou již poamerikanštěny, jest sotva více než půl milionu.)
Tolik našich lidí vystěhovalo se již z vlasti, tolik příslušníků naší národnosti dle v cizině, tolik naší krve přeteklo přes moře za dobu poměrně krátkou!
Tolik naší krve jest — rovnou řečeno — pro nás ztraceno —
Kapky přitekou snad zpátky, ale co oteklo, celkem již zpět nepřiteče. Tam za mořem dlel krajane v přítomnosti nám sice dále náležel svým srdcem, ale pažemi svými, svými pracujícíma rukama, duchem svým náru přec jen více nenáležejí. V budoucnosti pak, svým potomstvem, bezpečně už docela našimi nebudou, o tom nemůže býti sporu a-to vždy nutno akcentovati.
Život národů už jednou je takový, jaký je a ne jiný. Na jedné straně odtok a přítok na druhé, to jest přirozený pohyb materie v přírodě. Zde ztráta a tam získ. Nemůže být jinak při vši ostráživosti naší národní, nežli že ztrácíme tu a tam české dítě. Však navzájem zas počítily se mezi námi jistě během let řady německých rodin, jejichž synové a dcery náležejí do našeho počtu. Na všech stranách máme doklady. Tím se vše celkem vzato, stále vyrovnává. O zachování čistoty rasy zde zajisté nejde; jsme dávno příliš pomíšeni. Jen na celé čáře ustupovat — to byla by záhuba.
Ale prát se musíme, rvát o každé to české dítě, bránit je únosu a střežit, zachovat pro sebe. To jsou zásady přirozeného, národnostního zákona. To jest správné a spravedlivé i poctivé. Z té potřeby vznikla právě "Maticе školská" a obranné naše jednoty. To však jest podivno, že mezi tím co jsme rozčileni a roztrpčeni svrchované a hotoví utkáti se s nepřitelem pro pět českých dětí v pohraničné vesnici v Čechách — přihlížíme skoro lhostejně, kterak ze samého lůna krásné naší vlasti, z krajiny ryze českých sta a sta jiných našich dětí nám bez šulvereinské školy, jiným způsobem, bez boje, v míru bylo již odcizeno a každoročně dále se odcizuje před našimi očima, odplutím do nové vlasti se svými rodiči, narozením svým z českých rodičů za mořem.
Jest zde okolnost ovšem, že ani v přítomnosti (kdy zůstávají vlastně pořad našimi), ani v budoucnosti (ve svých potomcích), odcizené nám takto duše nesesilují řady toho nepřitele, s nímž utkáni jsme v zápas od staletí, a tedy nás nepoškozují dvojnásobně, jako se děje u přeběhlíků, u odnárodněných zde, doma, ale poškozují nás přec, nerozmnožují sebou řady nepřitele, seslabují však o sebe řady naše. Přispěvkem pro Maticе sebe bohatším, a co nejděčnější námi přijatým, se to nenapraví, tím skutečný stav věcí se neodčinní, ani nezmění.
Tak a nejinak my z hledišť svého českého, národného, na americkou svou emigraci musíme se dívat, jež znamená ve svých důsledcích naše početní ochuzování.
Ztuhlost údů a revmatismus jsou nepřátely. Olej Sv. Jakuba a léčivá jeho moc jsou přátely. Zkuste je.

Krupobití.
Farmerská Vzájemná Pojišťující Společnost proti krupobití.
Fairfield, Nebraska.
Společnost tato jest úplně vzájemnou, jedinou inkorporovanou vzájemně pojišťující společností proti krupobití ve státu.
O další podrobnosti přihlaste se v místní úřadovně. (1878.44)
Hledají se jednatelé.
J. M. SANFORD, J. J. WHITTIER,
hl. ředitel. tajemník.